

Kunstiteraapia abil parema enese väljenduseni

Tekst ja foto: Jana Post, Kõrveküla Põhikooli klassi- ja kunstiõpetaja

Osalesin 19.–23. augustil 2019 Europass Teacher Academy korraldatud õpetajate täiendkoolitusel Firenzes. Koolituse teema oli „Kunst kui teraapia: eneseväljendus ja erivajadused kunstõpetuses“.

Koolituse põhirõhk oli loovuse arendamisel läbi fotograafia, maalmise, joonistamise ja voolimise. Minu eesmärk oli täiendada oskusi õpilaste mitmekülgsemaks toetamiseks tunnis. Uute kogemuste, läbiproovitud töövahendite ja -võtete saamine praktikutel aitaks ise välja töötada uusi ja paremaid õppemeetodeid ja lähenemisviise õppimisele. Koolituse tulemusel arenes nii eneseväljendus- ja suhtlemisoskusi kui ka käelinetevõime.

Koolitusel õpetati meid looma oma mõtteid ja fantaasiat kasutades. Tajusime, et kõik, mis me loome, räägib loojast ja me loome endaga sarnaseid asju. Koolitusel valmis mitu joonistust ja maali, meisterdusi ja plastiliinist voolitud kujusid. Ühegi teose tulemus polnud niivõrd oluline kui protsess. Selles peitub ka kunsti-

teraapia olemus. Minu jaoks on vabastav mõelda, et mul ei pea midagi välja tulema, vaid et tulemus tuleb palju huvitavam, kui ma ei tea, mis sellest välja tuleb.

Koolitus tugines paljuski positiivse mõtlemise võtetele ja teadveloleku harjutustele. Sain inspiratsiooni erinevate teemade sissejuhatuseks tundides. Häälestus on väga oluline osa tunnist, sest sellest oleneb paljuski ka õpilaste motivatsioon ja kaasatõttamisaktiivsus. Me alustasime igat

päeva lausega „Ma olen täna õnnelik, sest...“. Kogu koolitus kulges väga rõõmsas ja positiivses õhkkonnas. Me saime üksteisega hästi läbi ja kõik olid väga abivalmid.

Iga reis inspireerib. Laiema silmaringiga õpetaja oskab ka paremini õpilasi inspireerida. Sain infot ja mõtteid kaasaegsest kunstist Itaalias. Tekkis suurem soov viia lapsed näitustele. Oskan paremini mõtestada kunstitunde, aga ka integreerida kunstilisi tegevusi teistesse ainetundidesse.

KOOL

Erasmus+ programmi üldhariduse õpirände projekt

„Kaasav haridus ehk HEV õpilaste õppe toetamine Kõrveküla Põhikoolis“ 30.06.2019 kuni 29.09.2020

Juta Laane, Kõrveküla Põhikooli Erasmus+ projektide koordinaator

Kaasrahastas
Euroopa Liidu programm
„Erasmus+“

Kaasav haridus ehk HEV õpilaste õppe toetamine Kõrveküla Põhikoolis on Erasmus+ programmi koolitöötajate õpirände projekt, mille käigus meie kooli õpetajad soovivad omandada kogemusi praktikutel, teistelt õpetajatelt, kursustelt, kus tutvustatakse oma kogemusi, ja koolidest, kus on olnud sarnaseid probleeme, et kasutusele võtta läbiproovitud töövahendeid ning -võtteid.

Eesti Hariduse Infosüsteemi kohaselt on hariduslike erivajadustega õpilased, kellel on ajutine õpiraskus, kirjutamis- ja/või lugemisraskus, arvutamiskõikumine või käitumisprobleemid, kes on lapsevanema soovil koduõppel, kelle kodune keel erineb

õppekeelest või kes on välisriigist naasnud, uussisserändajad, õpilased, kes õpivad välisriigis ja kes on eriliselt andekad. Kõike seda, v.a uussisserändajaid, on viimaste aastate jooksul ka meie koolis ette tulnud. Ka uussisserändajate tulekuks peaks kool valmis olema, sest neid on Eestis juba õige paljudes koolides. Meie 447 õpilasest on hariduslike erivajadustega hetkel ligi 100 õpilast. Nende hulgas on muidugi ka neid, kelle erivajadus on andekus. See tähendab, et nad vajavad individuaalset õppekava kas kõrgis- või üksikutes ainetes. Kui neid on enamasti võimalik toetada tavaklassis, siis raskem on ajutise õpiraskuse, kirjutamis- ja/või lugemisraskuse ning

arvutamiskõikumise korral. Vajadus on toe ja nõu järele hariduslike erivajadustega õpilase õppe- ja arendustegevuste planeerimisel ning läbiviimisel, õpilasele sobiva õppemethodika ja õppevormi leidmisel, sobilike õppematerjalide, abivahendite valimisel ja kohandamisel ning individuaalse õppekorralduse kava või õppekava koostamisel. Kool peab lähtuma õppekorraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tuleks õpilasele õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös tagada võimetekohane õpe ja vajalik tugi. Ja eriti oluline on õppida sellest, kuidas teised on nende asjadega

paremini hakkama saanud. Nüüdisaegse õpikäsitluse järgi toimub õppimine läbi tegutsemise, teadmisi ja oskusi omandatakse neid kasutades. Sooviti just kogemusi praktikutelt, teistelt õpetajatelt, koolidest, kus on olnud sarnaseid probleeme, leida läbiproovitud töövahendeid ning -võtteid. Eestis toimuvad koolitused kipuvad olema väga teoreetilised, aga ainult kuulates ja vaadates jääb kahjuks vähe meelde. Õpetajad, kes teavad õppimise eesmärke ja nende saavutamise kriteeriume, peaksid teadma ka seda, kuidas õpilasi nende eesmärkideni jõudmisel toetada. Meie projekti planeeritavad õpiränded olid: välismaal toimuvad kursused või koolitusüritused (8 osalejat) ning töövarjuks minek (1 osaleja). Töövarjuks mindi varasema Erasmus+ programmi koolidevahelise strateegilise koostööprojekti „Through robotics and collaboration to the successful citizens of the 21st century“ partnerkooli Proto gymnasio Komotinis, mis asus Komotinis Põhja-Kreekas, Bulgaaria ja Türgi piiri lähedal, sest neil on palju kogemusi

põgenike ja pagulastega. Ühtlasi oli see ka suurepärase võimalus jätkata viljakat koostööd ja üksteiselt õppida. Kõik täiendkoolituskursused on leitud Teacher Academy kursuste hulgast, mis pakuvad kutsealase arengu võimalusi õpetajatele. Koolitused valiti vastavalt õpetajate tunnetatud arenguvajadustele ehk vastavalt osalejatele ja võimalikult erinevad. Tahtsime kokku koguda võimalikult palju erinevaid kogemusi. Seetõttu on ka igal koolitusel vaid üks osaleja, et kasu koolile oleks võimalikult suur ja osalejad saaks oma kogemusi kolleegidega jagada. Meie eesmärk on tutvustada kogu kooliperele erinevaid kaasava hariduse väljakutseid ning arenguvõimalusi, nutikaid ideid ja lahendusi, olgu need siis õpiraskuste, käitumisprobleemide, andekuse, uussisserändajate või mõne muu haridusliku erivajadusega seotud.

Osalejad:

1. Jana Post – Firenze, Itaalia:
„Art as therapy: self-expression and special needs in art education“.
2. Piret Jõul – Nafplio, Kreeka:
„Designing Inclusive Educational Environments“.
3. Julia Rakitina – Senglea, Malta:
„Boost your creativity for inclusive environment: integration and multiculturalism“.
4. Juta Laane – Heraklion, Kreeka:
„Non-formal education at school. Methods and tools to empower students motivation and learning“.
+ töövarjuna saksa ja inglise keele tundides: Proto Gymnasio Komotinis, Komotini, Kreeka.
5. Piret Sillamaa – Barcelona, Hispaania:
„Mindfulness for Teachers: A Hands-on Approach“
6. Liisi Kärstin – Hamrun, Malta:
„Inclusion through the Arts - Building a Classroom Community through Art and Drawing“.
7. Tatiana Albakhtina – Limassol, Küpros:
„Facing behavioural problems – Indiscipline, racism and bullying in the classroom“.
8. Piia Nurmela – Ateena, Kreeka:
„Game based learning in special education“.